

PARAMETRIC

Release

7e jaargang NR. 20 December 2004

Parametric Release is een uitgave van

CSC
 Centrale Steriliseer Club

Van het bestuur

Maak goed gebruik van de Inspectie

De Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) heeft op het ogenblik weer nadrukkelijk aandacht voor alles wat zich op of rond de CSA afspeelt. Dat is een goede zaak. Jos Kraus van de IGZ zei tijdens het jubileumcongres terecht: 'Nu heb je de aandacht, maak er gebruik van'. Dat was een terechte aansporing, want het ligt natuurlijk in de lijn der verwachting dat de IGZ zich in de nabije toekomst op andere facetten van de ziekenhuiszorg zal gaan richten.

Vooraf het rapport over de Helix test is een erg belangrijk document. De meeste autoclaven in Nederlandse ziekenhuizen doorstaan de Helix test niet goed omdat ze niet zijn ingesteld op toepassing van diepe voorvacuümpulsen. Twee hoofden CSA hebben de autoclaven van hun afdelingen inmiddels hierop aangepast, met het gevolg dat de Helix test daar nu wel een goed resultaat laat zien. Op zich is het heel goed dat zij dit hebben gedaan, maar uiteindelijk moet natuurlijk een landelijke oplossing worden geboden voor deze problematiek. Niet ieder hoofd CSA heeft de tijd of de knowhow om dit probleem individueel adequaat op te lossen. Daarom is de CSC op dit moment samen met de vereniging Deskundigen Steriele Medische Hulpmiddelen bezig dit rapport aan een kritische beschouwing te onderwerpen. De uiteindelijke uitkomst moet natuurlijk zijn dat alle CSA's de Helix test gaan gebruiken. Die biedt immers voor een belangrijk deel een antwoord op de vragen waarmee wij ons geconfronteerd zien sinds de komst van instrumentarium met nauwe lumina. Verder is het goed dat de IGZ opmerkt dat de CSA's niet hun stoomkwaliteit meten. Een oplossing hiervoor kan niet een-twee-drie worden geboden. De autoclaven in mijn eigen ziekenhuis bijvoorbeeld zijn niet eens voorzien van aftappunten waar die stoom kan worden gemeten. In deze tijd van bezuinigingen kan geen enkel ziekenhuis op korte termijn geld vrijmaken om hierin te voorzien. Maar op het moment dat nieuwe autoclaven moeten worden aangeschaft, kunnen hoofden CSA

er wel rekening mee houden dat die beschikken over deze aftappunten. Een ander aspect dat veel aandacht krijgt is de testbevuiling voor beoordeling van wasmachines voor chirurgisch instrumentarium. Ook tijdens het jubileumcongres werd hierbij uitgebreid stilgestaan. Het is heel goed dat die aandacht er is. Zelf verricht ik op dit moment samen met Diana Bijl, deskundige steriele medische hulpmiddelen in het Universitair Medisch Centrum St Radboud in Nijmegen, onderzoek naar twee commercieel verkrijgbare testbevuilingen. De presentatie van onze bevindingen staat gepland tijdens het Europese sterilisatiecongres van maart 2005. Daarna volgt publicatie van de resultaten in dit tijdschrift, zodat ook andere CSA's van de opgedane kennis gebruik kunnen maken. De validatie van het reinigingsproces moet immers in de toekomst beter georganiseerd gaan worden. Tot slot wil ik nog vermelden dat recent van de IGZ een rapport over de recall procedure is verschenen. Ook hiermee kunnen hoofden CSA hun voordeel doen. Kampen zij in hun eigen ziekenhuis met problemen omtrent de recall procedure, dan kunnen zij met dit rapport in de hand gerichte aandacht voor deze problematiek vragen bij hun directie. Ik roep alle hoofden CSA dan ook op om de site van de IGZ, www.igz.nl, regelmatig te bezoeken. Ze biedt waardevolle informatie waarmee we de kwaliteit van het werk op onze afdeling verder kunnen verbeteren.

Mariette Jungblut, voorzitter CSC

► Uitbesteding CSA: theorie of praktijk?

Uitbesteding van de CSA gaat als onderwerp al vele jaren over de tong. Zelf kwam ik voor het eerst met het idee in aanraking in 1991 toen ik tijdens het volgen van een business school een plan moest uitwerken over een "new venture". In de paar gesprekken die ik toen voerde met ziekenhuisdirecteuren bleek mij al snel dat het idee op zich door hen als goed werd bevonden, maar dat het destijds allemaal bij theorie leek te blijven. Immers, er waren wel zojuist één of twee initiatieven in die richting opgestart, maar die leken niet erg succesvol. Zodanig onsuccesvol zelfs, dat het werd aangegrepen om te onderbouwen dat uitbesteding praktisch niet haalbaar was. Dit was 1991.

Circa tien jaar later besloot ik opnieuw mij te gaan oriënteren op het idee uitbesteding en initieerde een serie gesprekken met ziekenhuisdirecties en CSA deskundigen. Ditmaal besloot ik het idee door te zetten, en de gesprekken werden gevolgd door consulting-opdrachten waarin mij gevraagd werd om de optie uitbesteding nader uit te werken. Sinds 2001 heb ik op die wijze bij meerdere ziekenhuizen een nauwgezette analyse mogen uitvoeren naar de bedrijfsvoering binnen en rond de CSA. De kennis die ik daarbij opdeed, en de

cijfermatige inzichten in kosten, personeelsbezetting en "materials management", maakten het mij mogelijk om een goede onderbouwing te maken voor de economische levensvatbaarheid van een CSA buiten het ziekenhuis. Echter, vooralsnog allemaal theoretisch.

Theoretisch kan het

In mijn lezing tijdens het laatste CSC congres heb ik getracht aan te tonen dat, theoretisch gezien, uitbesteding een levensvatbare optie is. De perceptie

GETINGE WERELDWIJD TOTAAL AANBIEDER BINNEN DE CSA

www.getinge.com • www.t-doc.com • www.skarhamn.getinge.com

 GETINGE

GETINGE b.v. • Fruiteniersstraat 27 • Postbus 1004 • 3330 CA Zwijndrecht • The Netherlands
Telefoon +31- (0)78-610 24 33 • Service afd. +31 (0)78-610 22 88 • Fax +31- (0)78-610 15 82
• E-mail sales@getinge.nl

dat uitbesteding per definitie negentien procent duurder is vanwege de BTW heb ik genuanceerd door aan te tonen dat veertig procent van de kosten van een CSA nu ook al BTW-plichtig zijn. En het misverstand dat het volledige instrumentenbestand uitgebreid dient te worden vanwege de (vermeende) hogere turn-around time van een externe CSA heb ik weggenomen door aan te tonen dat slechts circa twintig procent van de netten wekelijks wordt ingezet.

Ook maakte ik in die presentatie aannemelijk dat een private CSA, die het werk van meerdere ziekenhuizen samenvoegt, goedkoper kan werken en kwaliteit beter kan borgen vanwege de inherente schaafeffecten. Ook de tegenstanders van uitbesteding erkennen dit en onderschrijven daarmee dat uitbesteding theoretisch gezien wel degelijk een haalbare kaart is. In vergelijking met het denken in 1991 dus al een flinke stap voorwaarts. Maar nu de praktijk.

Is uitbesteding ook praktisch toepasbaar?

Mijn antwoord hierop is een volmondig ja. Het vindt immers al veel meer plaats dan op dit moment wordt gedacht. Hierbij moet men utbesteding los zien van het feit of de CSA al dan niet eigendom is van derden, maar veeleer de vraag stellen of er nu al CSA's zijn die werken op een andere locatie dan daar waar de instrumenten-netten worden gebruikt. En dan constateren we dat er verscheidene ziekenhuizen zijn in Nederland die meerdere locaties kennen, en toch maar één CSA hebben. Met als meest "extreme" voorbeeld het VieCuri medisch centrum in Noord Limburg dat één CSA heeft voor twee locaties (Venlo en Venray) die op bijna dertig kilometer afstand van elkaar liggen. Nog meer actueel, zijn er nu ziekenhuizen in Nederland die grote nieuwbouwplannen aan het uitvoeren zijn waarbij de CSA niet meer in het ziekenhuis gepland is, maar gehuisvest zal worden in een nieuw te bouwen logistiek/dienstencentrum op afstand van het ziekenhuis. Met andere woorden, indien je uitbesteding ziet als een CSA op afstand, dan wordt het in de praktijk al ruimschoots toegepast. Maar ook uitbesteding waarbij de eigendomsstructuur wel verandert zien we in CombiSter in Delft. Weliswaar zijn de afnemende ziekenhuizen nog wel de (opnieuw geworden) eigenaar, maar toch is hier sprake van een separaat bedrijf. Hiernaast kennen we de sterilisatiebedrijven van NedSter in Eindhoven en van Wimax in Rotterdam die volledig in private handen zijn. En natuurlijk sinds kort mijn eigen bedrijf Clinium dat vanaf 1 januari 2005 de dienstverlening voor het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis te Amsterdam gaat uitvoeren. Dan zijn er nog in beperkte mate actief, dan wel zich aan de zijlijn aan het voorbereiden, grotere spelers zoals Cleanlease Randstad, Lips, het Duitse Vanguard en vlak over onze zuidergrens de "gelegenheidscombinatie" Dalkia-Braun.

Wat vindt u verder in deze uitgave:

CSC eeuwig in beweging: feest tijdens lustrumcongres	pag. 4
Prijsvraag jubileumcongres: raden naar oude instrumenten	pag. 7
ROOS vergadering	pag. 7
Wist u dat....?	pag. 8

Gevolgen

Samenvattend, durf ik te stellen dat een CSA op afstand zich in de praktijk al bewezen heeft, en dat private CSA's nu overtuigend voet aan de grond aan het zetten zijn. Al met al is uitbesteding van de CSA dus niet langer meer een "incident" maar is het een volwaardige trend geworden waar we in de komende jaren nog veel meer van gaan zien. Met natuurlijk de nodige gevolgen.

Een markt die open gaat brengt onrust met zich mee, vooral voor de gevestigde orde. Maar die onrust heeft voor klanten juist positieve gevolgen. Immers, de gevestigde orde zal zijn klanten betere kwaliteit moeten gaan bieden, tegen lagere kostprijzen, wil ze niet ten prooi vallen aan uitbesteding. En nieuwe toetreders moeten een significant betere kwaliteit en een belangrijk financieel voordeel bieden willen zij voet aan de grond krijgen. Niet enkel ten opzichte van de gevestigde orde, maar ook om verkozen te worden boven één van hun concurrenten.

De gevestigde orde staat het vrij om zich in deze concurrentiestrijd te wagen en ook de markt op te gaan. Maar dan wel op gelijke voorwaarden. Het lijkt aannemelijk dat, nu er een markt voor CSA dienstverlening aan het ontstaan is, de fiscus het niet lang meer zal toestaan dat ziekenhuis CSA's die voor derden "commerciële" werkzaamheden uitvoeren dit mogen factureren zonder een BTW opslag. Nog een extra prikkel dus voor de huidige CSA's om economischer te gaan werken en meer rendement te behalen uit de investeringen in apparatuur en infrastructuur.

Mijn conclusie: Uitbesteding van de CSA is onontkoombaar (voor een deel van de markt) en de hiermee gepaard gaande concurrentie is een positieve prikkel die ons allen zal dwingen om ons werk nog beter te doen.

► CSC eeuwig in beweging: feest tijdens lustrumcongres

De CSC bestaat 35 jaar en een feestelijke najaarsvergadering was een ideale manier om dit te vieren en om festiviteiten en inhoudelijke discussie op een prettige manier met elkaar te combineren. Om iedereen de kans te geven om deel te nemen, besloeg het congres twee dagen: vrijdag voor de hoofden CSA en zaterdag voor de sterilisatiemedewerkers.

Wie het Nieuwegeins Business Center kwam binnengelopen, had even het gevoel op de Utrechts Medica te zijn beland. Het aantal standhouders tijdens het CSC jubileumcongres was overweldigend. Dit onderstreept het belang dat de medische industrie hecht aan goede communicatie met de centrale sterilisatie afdelingen in de Nederlandse ziekenhuizen. En het benadrukt de boodschap van CSC-voorzitter Mariette Jungblut dat informatieoverdracht en kennisuitwisseling voor de CSC belangrijke taken zijn. Met deze invalshoek balt ze feitelijk alle aandachtspunten samen die alle eerdere CSC-voorzitters hadden voor ontwikkeling van de vereniging. De titel "Perpetuum mobile. Eeuwig in beweging" was voor dit jubileumcongres dan ook uitstekend gekozen.

Kwaliteit

Het programma van vrijdag 29 oktober kende een pittige lezingencyclus. Jos Kraus van de Inspectie voor de Gezondheidszorg stond in zijn openingswoord stil bij de voortdurende aandacht die nodig

is om het kwaliteitspeil van het proces van reiniging, desinfectie en sterilisatie te handhaven, borgen en verbeteren. De Inspectie is op het ogenblik weer zeer actief met het vergaren van informatie over het werk op de Nederlandse CSA's. Hoe het er bij onze oosterburen aan toe gaat, hoorden de deelnemers in de lezing van Nicolaus Sommer, leidinggevende op de CSA van het ziekenhuis in Grevenbroich. Hij schetste in het kort een beeld van de invulling die in Duitsland aan de CSA-taak wordt gegeven en stond vervolgens uitgebreider stil bij het reinigings- en desinfectieproces Oxivario. Deze nieuwe procedure – ontwikkeld door Miele – wordt vooral aangeraden voor gebruik bij instrumentarium waarbij het gewone reinigingsproces niet volstaat om een goede voorbereiding te bieden voor de volgende stadia van desinfectie en sterilisatie. Bij deze procedure volgt op het gewone reinigingsproces waarbij waterstofperoxide in een mild alkalische omgeving van circa pH 11 op het instrumentarium wordt losgelaten. Dit vernietigt alle proteïnen die

Het Snijders Shuttle System: als 't snel, steriel en geruisloos moet gaan.

Snijders Tilburg B.V. biedt nu ook een complete logistieke oplossing voor het goederentransport van, op en naar de Centrale Sterilisatie Afdeling. Van steriele RVS kastwagens tot een compleet Shuttle Systeem, allen totaal af te stemmen op uw eigen werkwijze.

BEZOEK ONS OP DE MEDICA 2005 IN UTRECHT

BELANGRIJKSTE EIGENSCHAPPEN.

- Compleet R.V.S. naadloos gelast.
- Alle wagens geheel "wasstraatbestendig".
- Geheel waterdichte deuren.
- Moeiteloos handmatig aan te koppelen.
- Soepele geleidingselementen.
- Geschikt voor 60 x 40 cm moduulkorven.
- Zéér competitieve prijsstelling.

SNIJDERS TILBURG B.V. voor al uw intern transport én onderzoekbanken!

Postbus 5099 · 5004 EB TILBURG · Tel.: 013-4633600 · Fax: 013-4638635

www.snijders-tilburg.nl · info@snijders-tilburg.nl

na het initiële reinigingsproces nog op het instrument zijn achtergebleven.

Reinigingstesten

Ook Adrie de Bruijn, onderzoeker bij de afdeling medische technologie van het RIVM in Bilthoven, sprak over reiniging, om precies te zijn over reinigingstesten voor instrumentenwasmachines. De komende norm voor desinfecterende machines (prEN ISO 15883-1) specificeert zeven verschillende testbevuilingen voor beoordeling van het reinigingsresultaat van wasmachines voor chirurgische instrumenten, maar geeft geen informatie over de kwaliteit van die testbevuilingen. Ook worden geen selectiecriteria genoemd. Het RIVM heeft daarom onderzoek verricht om hierover meer duidelijkheid te kunnen bieden. Eén van de testbevuilingen bleek niet te kunnen worden bereid en drie bleken weinig resistent tegen de spoelprocessen. De rest werd niet weggespoeld met koud water of met water van 45°C. Hiervoor was een grondig reinigingsproces nodig, uitgevoerd met een alkalisch reinigingsmiddel bij 60°C gedurende vijf minuten. Deze testbevuilingen voldoen dus aan de eisen van de onderzoekers. Dat geldt niet voor twee andere – commercieel verkrijgbare – instant testbevuilingen die al met koud water volledig werden weggespoeld. Wie de desinfecterende wasmachines op de CSA wil valideren, dient met deze testresultaten rekening te houden.

Controleproducten

De lezing van dr U. Kaiser, manager van de afdeling sterilisatie van GKE-mbH, bracht ons weer in Duitsland. Kaiser verricht onderzoek op het gebied van sterilisatiecontroleproducten. In zijn lezing ging hij in op de ontwikkeling die chirurgisch instrumentarium de laatste vijftien jaar heeft doorgemaakt. Hierbij zorgt vooral het endoscopische instrumentarium met zijn nauwe lumina nogal eens voor problemen op de CSA. Hij vroeg zich af in hoeverre complexe instrumenten met holle ruimtes, kieren en scharnieren, die als reusable worden aangeboden, feitelijk wel deugdelijk te steriliseren zijn. Voor tests op dit gebied bevuilde hij instrumenten via een gevalideerde procedure en steriliseerde ze. De uitslag van deze tests toont aan dat voor de problematiek van sterilisatie van dergelijk instrumentarium nog lang niet altijd een passende oplossing kan worden geboden.

Prionen

Weer een ander specifiek probleem werd onder de aandacht gebracht door Klaus Roth van het adviesbureau Service for Medical Products (SMP), dat zich richt op bedrijven die instrumenten en/of apparatuur ontwikkelen op het gebied van reiniging, desinfectie en sterilisatie. Hij ging in op onderzoek naar testmethoden voor het inactiveren

van prionen. Het normale sterilisatieproces volstaat niet om prionen op medisch instrumentarium te ontsmetten. In de jaren negentig zijn protocollen opgesteld voor veel uitvoeriger sterilisatie van dit instrumentarium. En inmiddels hebben zich ook fabrikanten gemeld met disposable instrumentarium, speciaal voor gebruik bij patiënten die mogelijk met prionen besmet zijn. Roth gebruikte stalen draadjes die waren besmet met infectieus materiaal en die na reiniging, desinfectie en sterilisatie werden geïmplantéerd in hamsters om te bezien of ze CJD zouden ontwikkelen. Op die manier ontstaat meer inzicht in de sterilisatie-eisen in het licht van prionziekten.

Uitbesteden

Een van de meest tot de verbeelding sprekende onderwerpen tijdens het congres was het al dan niet uitbesteden van de CSA-taak. Peter de Haas, hoofd CSA van het Universitair Medisch Centrum Utrecht, merkte hierover op: 'Als de OK het hart van het ziekenhuis is, dan moet de CSA als de kransslagader van dit hart worden beschouwd'. Hiermee was eigenlijk al de vraag beantwoord hoe De Haas tegenover uitbesteding van de CSA-taak staat. Wat is immers een hart zonder kransslagader? Hij vindt dan ook duidelijk dat een ziekenhuis zijn CSA-taak zelf moet verrichten, tenzij er dwingende redenen zijn om dit niet te doen. Om zijn stelling kracht bij te zetten haalde hij de zeven hoofdzonden van het uitbesteden aan, zoals die door the Academy of Management Executive waren opgesteld: de verkeerde dingen uitbesteden, de verkeerde aanbesteder kiezen, het verkeerde contract sluiten, het personele vraagstuk vergeten, de controle over de uitbestede taak verliezen, de verborgen kosten van uitbesteden vergeten en geen plan voor terugkeer naar de oude situatie hebben klaarliggen als het misgaat. Bij kleinschaligheid kan uitbesteding een overweging zijn, stelde hij. Een andere reden kan zijn dat interne – al dan niet politieke – belangen spelen, zoals ruimtegebrek of management- danwel kwaliteitsproblemen. Het lag in de lijn der verwachting dat Eelco Sieburgh Sjoerdsma een ander verhaal zou hebben. Hij is directeur van Clinium, het centrale sterilisatie bedrijf in Amsterdam dat eind dit jaar de sterilisatietaak van het in die stad gevestigde Onze Lieve Vrouwe Gasthuis zal overnemen. Van hem is een afzonderlijke bijdrage elders in dit blad te vinden.

Slim

Tijdens de tweede dag – speciaal voor de sterilisatiemedewerkers – mocht oud CSC-voorzitter René Vis, deskundige steriele medische hulpmiddelen in het VUmc in Amsterdam, het openingswoord verrichten. Hij betoogde dat we nooit te slim zijn om te leren. De rol van de sterilisatiemedewerker is in de loop der jaren

veranderd van een productiegerichte assistent naar een medewerker met eigen verantwoordelijkheden, die actief betrokken is bij de kwaliteitssystemen van zijn afdeling. Om met die ontwikkeling te kunnen meegroeien is scholing vereist, evenals bij- en nascholing. Een kwaliteitsbewuste medewerker die een hiaat in zijn kennis opmerkt, moet dan ook direct zelf aan de bel trekken om dit probleem op te lossen, betoogde Vis. Alleen op die manier kan de kwaliteit van steriele medische hulpmiddelen gewaarborgd blijven.

Parallelsessies

Direct hierna werd het programma weer vakinhoudelijk. In een van de parallelsessies hield Ad van Gastel, productmanager van Miele, een betoog over nieuwe inzichten in machinaal reinigen. Ook hierbij kwam weer – net als de dag ervoor – het reinigingsprogramma Oxivario ter sprake. Paul van Delft (accountmanager healthcare bij Ecolab) en Gabriel Valks (productmanager desinfectie en sterilisatie bij Medica) spraken over water als parameter in het wasproces. Ook begeleidden ze Klaus Roth bij een lezing over de controle van reinigingsprocessen. Jan Oort van Interster International verzorgde twee parallelsessies. De eerste ging over een digitale helix voor controle van sterilisatieprocessen, de tweede over het HSD instrumentenvolgsysteem waarmee zowel met transponders als met barcode kan worden gewerkt. Saskia Bierman (productmanager bij

B. Braun Aesculap) vertelde over de productie en het onderhoud van chirurgisch instrumentarium.

Stress

In het hoofdprogramma van de zaterdagmiddag kwam Arjan van Drongelen aan het woord, wetenschappelijk medewerker van het RIVM. Hij belichtte de nieuwe norm voor instructies voor hergebruik, EN/ISO 17664 en de gevolgen hiervan voor de gebruiker en fabrikant. De afdeling medische technologie van het RIVM wil een onderzoek gaan uitvoeren naar de toepasbaarheid van deze norm bij de beoordeling van instructies voor hergebruik. Vervolgens ging Thea Daha, voorzitter van de Werkgroep Infectie Preventie, in op de noodzaak van hygiënemaatregelen op de CSA voor de patiënt die in het ziekenhuis verblijft. Hans de Haan, hoofd CSA van het Medisch Centrum Alkmaar, deed verslag van een werklasteronderzoek binnen zijn eigen ziekenhuis waarmee werd aangetoond dat op zijn afdeling geruime tijd met onderbezetting was gewerkt. Toch ligt het aan de instelling van de medewerkers zelf of zij een werklust of een werklaster ervaren, zei De Haan. Om voorbereid te zijn op verdere werkdrukverhoging in de toekomst of een arbeidzaam leven tot het 67ste levensjaar, konden de toehoorders tot slot kennis nemen van de methoden die Luc van Hoecke aanbood om met stress binnen de organisatie om te gaan. Gelukkig was er daarna een ontspannende borrel.

Frank van Wijck

Het onzichtbare meetbaar maken

U wilt toch ook de zekerheid hebben dat er binnin geen micro-organismen op de medische instrumenten achterblijven, waardoor patiënten gevaar kunnen lopen. 3M heeft een twintal innovatieve producten ontwikkeld die een zeer betrouwbare controle doen op het goed functioneren van het was- en desinfectie- en het sterilisatieproces. De 3M™ Datalogger controleert het was- en desinfectieproces. Het 3M™ Elektronisch Test Systeem (ETS) is voor de bekeuring van het dagelijkse sterilisatieproces en het meten van niet-condenseerbare gasen.

► Prijsvraag jubileumcongres: raden naar oude instrumenten

Het leuke van een lustrumcongres is altijd dat het behalve een congres ook een feestje is. En bij een feestje horen leuke dingen. Een prijsvraag bijvoorbeeld, op de zaterdag. Speciaal voor deze gelegenheid was Bob Griffioen, eigenaar van farmaceutisch museum De Griffioen in Delft, bereid om bij alle deelnemende stands oude instrumenten neer te zetten. (Wie met zijn CSA eens een interessant uitstapje wil moet trouwens beslist naar Delft gaan, maar dit terzijde.) Eenvoudig was de prijsvraag zeker niet. Herkent iedereen nog de trommel van Schimmelbusch, waarin verbandmiddelen steriel konden worden bewaard? Om nog maar te zwijgen van al die andere instrumenten van weleer, waarvan sommige voor ons in 2004 meer weg hebben van martelwerktuigen dan medische hulpmiddelen.

Gelukkig waren er mensen die een behoorlijk aantal instrumenten herkenden, zodat de prijsuitreiking een van de leuke momenten van de tweede congresdag werd. De tweede en derde prijs

waren aangeboden door het bedrijf van Straten Medical. De derde prijs is gewonnen door Fransje de Water van het VUmc in Amsterdam. Zij ging naar huis met een fles uitstekende rode wijn. De tweede prijs werd gewonnen door Marion de By uit het Diaconessenhuis te Leiden. Dit betrof een cadeaubon met een waarde van 25 euro. De eerste prijs werd mede mogelijk gemaakt door Weekend Company. De winnaar hiervan werd Huub Kolkman van het AMC in Amsterdam. Hij ging naar huis met een bon voor een weekend (twee overnachtingen) in hotel Bilderberg in Zeist en een cadeaubon van vijftig euro.

*Prijswinnaar
Huub Kolkman
van het AMC in
Amsterdam*

► ROOS vergadering

De regionale sterilisatievereniging ROOS was uitgenodigd op 15 september 2004 om bij Getinge haar vergadering te houden. Getinge greep deze gelegenheid aan om na de vergadering en lunch zelf een presentatie te verzorgen. Sales en marketing manager Bettina Quaadvlieg opende de presentatie over het tot stand komen van Getinge Group, want Getinge bestaat dit jaar honderd jaar. Het was in 1904 begonnen als producent van landbouwmachines, om vervolgens in 1915 de eerste windmolen te maken. In de loop der jaren groeide Getinge uit tot een groot bedrijf waar ongeveer 7.000 medewerkers werkzaam zijn over de gehele wereld.

Na deze presentatie nam F. van der Wal het woord om te spreken over LTSF (lage temperatuur stoom formaldehyde) sterilisatie en de nieuwe Europese norm. Er zijn verschillende methoden om te steriliseren: met stoom, ethyleenoxide, formaldehyde en plasma. Deze vier methoden passeerden alle de revue. Formaldehyde is er een tijd uit geweest, om nu toch weer een opmars te maken in de CSA. Er is ook een EU-norm voor ontwikkeld, de EN 14180. De grote vraag bij formaldehydesterilisatie is wat voor impact formaldehyde heeft op gezondheid en milieu. Zoals altijd zijn voor- en nadelen te noemen.

Het voordeel van formaldehyde is dat op een lage temperatuur gesteriliseerd kan worden. Ook is het mogelijk om een stoomautoclaaf en formaldehyde te combineren in één autoclaaf.

Ethyleenoxide sterilisatoren worden nauwelijks nog gebruikt binnen de ziekenhuizen. Deze sterilisatiemethode wordt veelal door particuliere bedrijven aangeboden. Ook hiervan is een voordeel dat op lage temperatuur kan worden gesteriliseerd. Het totale proces duurt alleen heel lang, omdat aansluitend aëratie noodzakelijk is.

Dan hebben we nog plasmasterilisatie, een methode die eveneens het voordeel heeft van lage temperaturen. Aansluitend aan deze uitleg werd een uitgebreide uitleg gegeven over de LTSF. Hierbij is het bijvoorbeeld niet mogelijk om textiel te gebruiken, omdat dit te veel formaldehyde opneemt. Dit geldt ook voor inlegvellen. Verder is het noodzakelijk om speciale tape aan te schaffen voor deze manier van steriliseren en eenmaal per jaar moet validatie plaatsvinden.

Al met was het een leerzame dag die ons op de hoogte bracht van de laatste nieuwe op sterilisatiegebied. **Met dank aan Getinge.**

 GETINGE
Karin Schenau

Wist u dat....?

- Er een tweede editie is verschenen van het bijzonder leerzame boek van Jan Huys, *Sterilization of medical supplies by steam*. Jan Huys schreef dit boek in 1996, en heeft voor de tweede uitgave veel informatie toegevoegd op basis van de laatste inzichten op het gebied van stoomsterilisatie. Een Nederlandse vertaling van het boek is in voorbereiding. Het boek is het eerste deel van wat uiteindelijk een serie van drie boeken moet worden. Op dit moment publiceert Huys een aantal artikelen op de site van de EFHSS (www.efhss.com), die de basis moeten vormen voor het tweede boek. Wie een exemplaar van dit eerste boek wil bestellen, kan zich wenden tot de auteur via tel. (0317) 45 04 68 of e-mail jh@heartware.nl.

- Een goed artikel over reiniging van de hand van Jan Huys op dit moment op de site van de EFHSS te vinden is. Klik op de homepage op de navigatiebalk op "Education". Daar staat onder "Sterilization basics" de tekst "Cleaning".
- De Inspectie voor de Gezondheidszorg vragenlijsten heeft rondgestuurd naar een aantal ziekenhuizen om te informeren naar de stand van zaken rondom de autoclaven en de testrapporten voor de wasmachines.
- Het nieuwe centrum voor bestrijding van infectieziekten dat nu nog in oprichting is en dat bij het RIVM in Bilthoven wordt gevestigd, met ingang van 1 januari aanstaande al een directeur heeft. Het betreft prof.dr Roel Couthino, nu nog directeur van de GG en GD in Amsterdam. Het nieuwe centrum gaat een coördinerende rol spelen in de preventie en bestrijding van infectieziekten.

Colofon

Parametric Release is een uitgave van de Centrale Sterilisatie Club en verschijnt driemaal per jaar. www.cscnl.net

Redactie

Esther Thomeer, *secretaris*
 Theo Konijn, *advertentiebeheerder*
 Peter van Alphen, *penningmeester*
 Frank van Wijck, *redactiecoördinator*

Vormgeving, opmaak en productiebegeleiding

Studio Saffier, Nijkerkerveen

Drukwerk

drukkerij Brummelkamp, Hoofddorp

Redactionele inzendingen worden op prijs gesteld en worden door de redactie, samen met de inzender, op publicitaire waarde beoordeeld. De redactie is verantwoordelijk voor alle niet gesigioneerde artikelen.

Voor de volgende uitgave dienen inzendingen **voor 6 maart 2005** (in Word, platte tekst) bij de secretaris te zijn, met begeleidende schriftelijke tekst.

Overname van teksten is alleen toegestaan met bronvermelding, na toestemming van de secretaris.

Esther Thomeer

Secretaris PR
 Diaconessenhuis Leiden
 Postbus 9650
 2300 RD Leiden
esther.thomeer@wanadoo.nl

Informatie, opdrachten, advertenties en abonnementen

Wijngaard 129
 8212 CH Lelystad
mwg.konijn@12move.nl

w w w . c s c n l . n e t

CSCwenstuppettiggerkerstdagen

2005